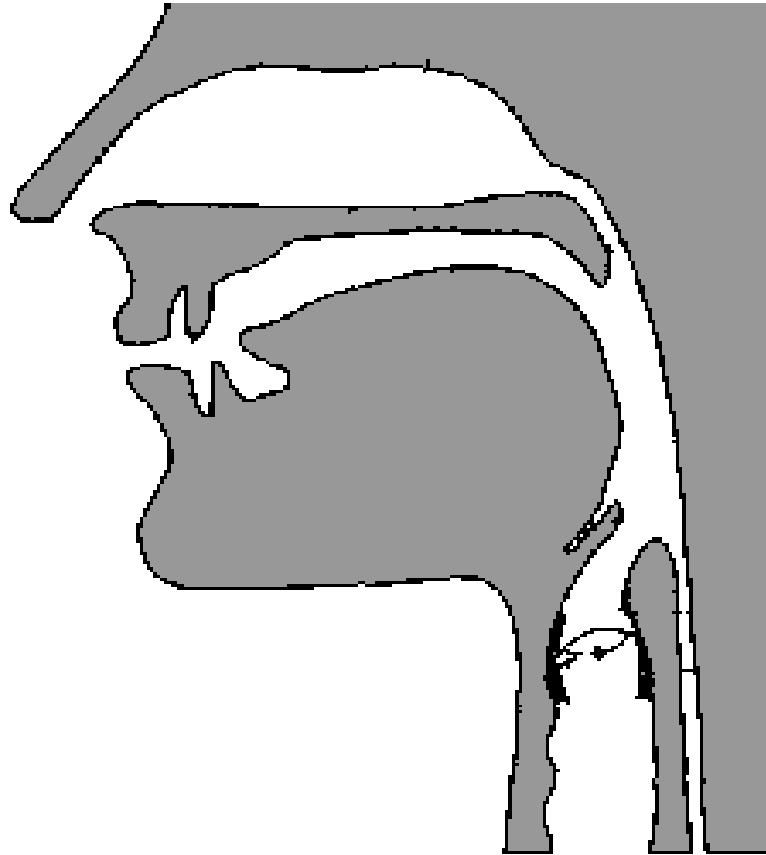
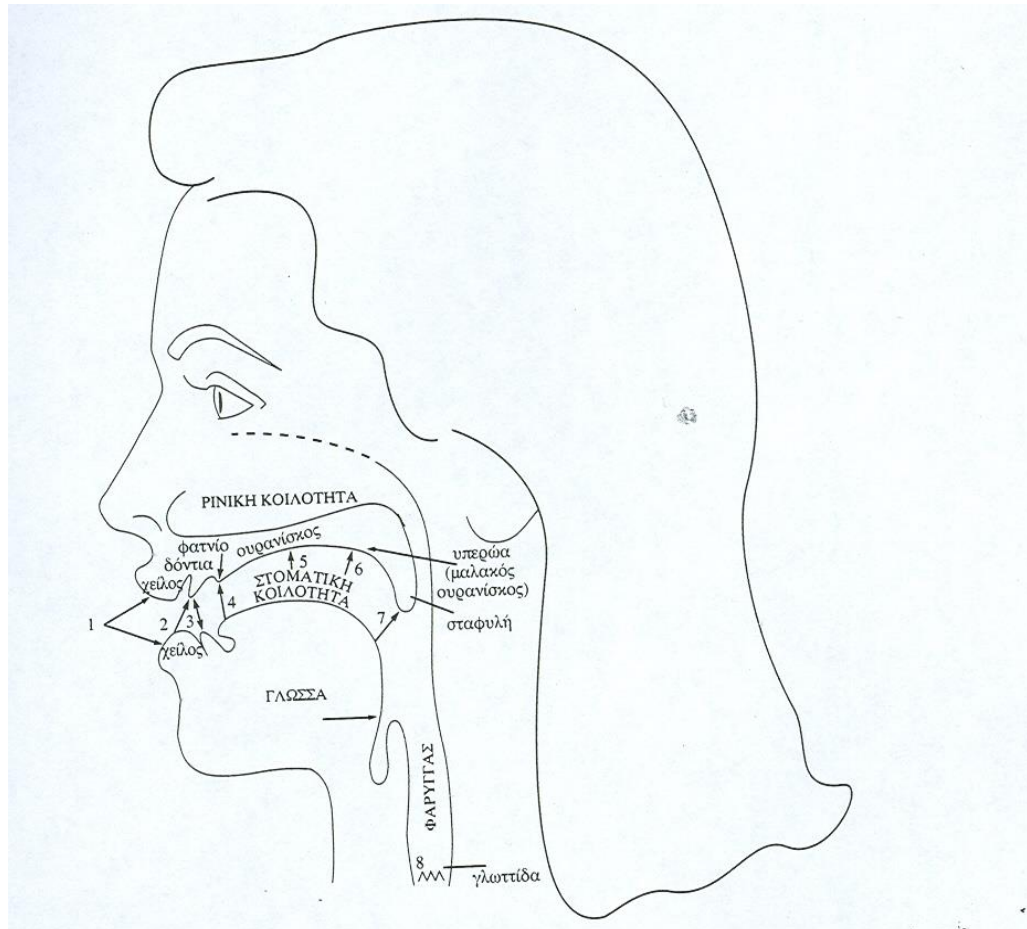

Αρθρωτές

Φωνητικές χορδές

Πώς παράγονται οι φθόγγοι;

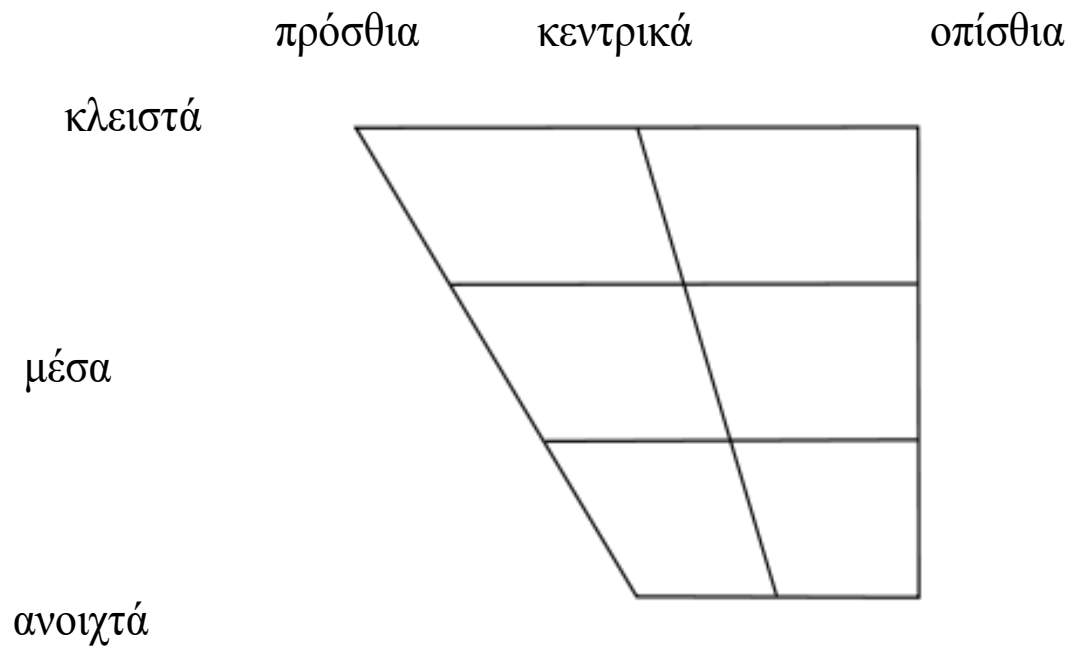
- Γλωττίδα: άνοιγμα ανάμεσα στις φωνητικές πτυχές
- Λάρυγγας («φωνητικό κουτί»)
- Φάρυγγας
- Στοματική κοιλότητα
- Ρινική κοιλότητα

> Φωνητική οδός

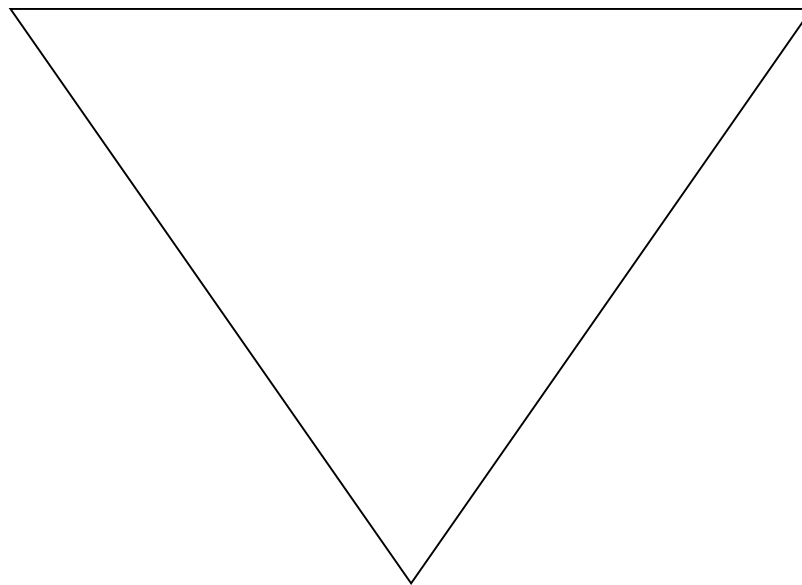
Σύμφωνα

- Τρόποι ταξινόμησης
 - **τόπος άρθρωσης**
 - **τρόπος άρθρωσης**
 - **ηχηρότητα**
 - **στοματικοί - ρινικοί φθόγγοι**

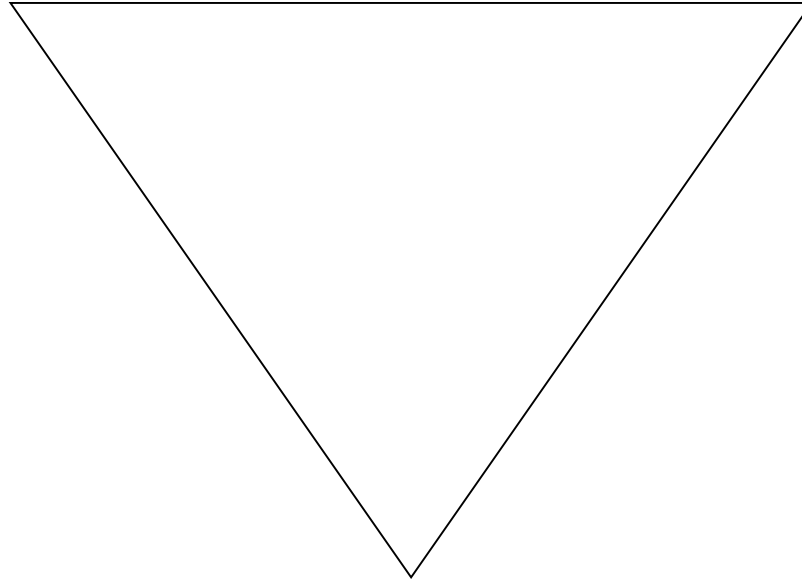
Φωνήεντα

Φωνήεντα της Ελληνικής

Δίφθογγοι

	Χειλικά	Χειλοδοντ ικά	Οδοντικά	Φατνιακά	Ουρανικά	Υπερωικά
Κλειστά	p b			t d	c ɟ	k g
Τριβόμενα		f v	θ ð	s z	ç j	x ɣ
Προστριβό μενα				ts dz		
Ρινικά	m	ɱ		n	ɲ	ŋ
Πλευρικό				l	ʎ	
Παλλόμενο				r		

Γράψτε το φωνητικό σύμβολο για τον πρώτο φθόγγο καθεμίας από τις παρακάτω λέξεις σύμφωνα με τον τρόπο που τις προφέρετε:

• ούζο	[]	είδα	[]
• ψυχή	[]	γάμος	[]
• δέντρο	[]	γενέθλια	[]
• νταλικά	[]	καλός	[]
• νησί	[]	καιρός	[]
• αίτηση	[]		
• ξύλο	[]		

Γράψτε το φωνητικό σύμβολο για τον τελευταίο φθόγγο καθεμίας από τις παρακάτω λέξεις σύμφωνα με τον τρόπο που τις προφέρετε:

• είναι	[]	δίνη	[]
• αφού	[]	δίνει	[]
• πολύ	[]	καλό	[]
• καλεί	[]	καλώ	[]
• καλή	[]	κάθεται	[]
• καλοί	[]		
• παππούς	[]		

- [iðes]
- [ili]
- [ios]
- [ina]
- [itan]
- [ikonomia]

- eklisia
- tiçi
- lipi
- xori
- mici
- perno
- kseṇasça
- aṇgonas

Γράψτε τις παρακάτω λέξεις σε φωνητική μεταγραφή, σύμφωνα με τον τρόπο που τις προφέρετε:

• σμήνος	[]	σπόρια	[]
• αμπέλι	[]	ντύθηκα	[]
• Ούγγρος	[]	έντιμος	[]
• μπαμπάς	[]	πρόσληψη	[]
• συγγνώμη	[]	πυροσβεστική	[]
• έγκριση	[]		
• κύριοι	[]		

Πόσα φωνήματα μπορείτε να διακρίνετε στα παρακάτω ελάχιστα ζεύγη λέξεων της Ελληνικής;

- [pira]/ [bira]
- [tino]/ [dino]
- [poros]/ [foros]
- [patos]/ [paθos]
- [faros]/ [varos]
- [laθi]/ [laði]
- [paxos]/ [paços]
- [θima]/ [sima]
- [nima]/[vima]
- [pira]/ [pera]
- [pera]/ [pura]
- [anusios]/[anosios]
- [parusia]/ [parisia]
- [laci]/[luci]
- [lici]/[laci]
- [liko]/[lako]

- Φωνήματα

/p/

/t/

/k/

/f/

/θ/

/x/

Αλλόφωνα

[p]

[t]

[k]

[c]

[f]

[θ]

[x]

[ç]

- Περιβάλλον

παντού

παντού

-a,o,u

-i,e

παντού

παντού

-a,o,u

-i,e

- Δύο φθόγγοι μιας γλώσσας μπορεί να αποτελούν:

> **φωνήματα**: στο ίδιο περιβάλλον μπορούν να αντικαταστήσουν ο ένας τον άλλον και προκύπτουν λέξεις με διαφορετική σημασία

- ελάχιστες μονάδες άρθρωσης της γλώσσας χωρίς σημασία αλλά με διαφοροποιητική αξία

> **αλλόφωνα**: στο ίδιο περιβάλλον δεν μπορούν να αντικαταστήσουν ο ένας τον άλλον-προκύπτει η ίδια σημασία με λανθασμένη προφορά

> **ελεύθερα εναλλασσόμενοι τύποι**: στο ίδιο περιβάλλον εναλλάσσονται ελεύθερα σύμφωνα με τη γλωσσική ποικιλία του ομιλητή-προκύπτει η ίδια σημασία με διαφορετική προφορά

Αλλόφωνο ενός φωνήματος: δύο ή περισσότεροι φθόγγοι οι οποίοι φωνητικά είναι πολύ όμοιοι και βρίσκονται σε σχέση συμπληρωματικής κατανομής

- [miso]/ [niso]
- [pano]/ [nomos]
- [anxos]/[pangos]
- *[anxos]/ *[pangos]
- *[pano]/ *[nomos]

Πώς βρίσκουμε τα φωνήματα μιας γλώσσας;
Παράδειγμα από τη Φινλανδική: τα ηχηρά/άηχα φατνιακά κλειστά
[d]/[t] είναι διαφορετικά φωνήματα ή αλλόφωνα του αυτού
φωνήματος;

- [kudot] (=αποτυχίες)
- [madon] (=ενός σκουληκιού)
- [kate] (=καλύπτω)
- [kutot] (=στέγες)
- [kade] (=φθονερός)
- [maton] (=ενός χαλιού)
- [radon] (=από ένα φορτηγό)
- [ratas] (=τροχός)

Πώς βρίσκουμε τα φωνήματα μιας γλώσσας;
Παράδειγμα από μια Αφρικανική γλώσσα: οι φθόγγοι [t] και [ts] είναι
φωνήματα ή αλλόφωνα του αυτού φωνήματος;

- [tobola]= ανοίγω μια τρύπα
- [tanu]= πέντε
- [nzwetu]=δικό μας
- [tsina]= κόβω
- [tsiba]= μπανάνα